

KONEC 2. SVĚTOVÉ VÁLKY A LETECKÁ VÁLKA NA LOUNSKU

Na konci druhé světové války nad naším krajem přelétlo mnoho amerických a britských bombardovacích letadel s cílem napadnout strategické cíle nepřítel.

Bombardéry doprovázela stíhací letadla, která měla za úkol své větší „bratry“ chránit. Na sklonku války se však stíhací letouny vydávaly nad naše území i s vlastním posláním,

napadnout a zničit vojenské transporty, ničit dopravní uzly, a to jak železniční, tak i silniční a napadat postavení nepřátelských vojsk. Nad územím dnešního lounského okresu došlo mnohokrát k soubojům spojeneckých letounů s německými a nezdá se, že by k pádu sestřeleného letadla a nebo k pokusu s poškozeným strojem přistát. Jeden z velkých leteckých soubojů se odehrál 16. října 1944 nedaleko Loun.

Ten den americké bombardovací letouny Boeing B-17G Flying Fortress, známé „Létající pevnosti“, napadly, mimo jiné, rafinerii v Záluží u Mostu. Krátce po okamžiku,

kdy americké letouny odhodily svůj smrtonosný náklad, napadly je německé stíhací stroje Messerschmitt Bf109 a Focke Wulf F190. Celkem se do boje zapojilo 48 Messerschmittů a proti nim bojovalo 53 amerických

stíhacích letounů North American P-51 Mustang. Vítězi souboje se stali Američané, kteří okolo poledního sestřelili deset německých strojů. Tyto sestřely byly hlášeny z prostoru východně od Loun. A proto není bez

zajímavosti, že několik poškozených strojů dopadlo na území dnešního lounského okresu (foto trosky Me109).

Informace bylo možné získat například z hlášení četnických stanic. V uvedený den byly zaznamenány havárie německých letadel u Peruce a Markvarce.

Na území okresu Louny nedopadly jen letouny Luftwaffe, ale i nejméně jeden americký bombardér. Stalo se tak 17. března 1945.

Ten den odstartovalo 527 bombardovacích letounů z letišť ve Velké Británii s cílem ničit strategické cíle na území Německa. Mezi nimi byl i letoun Boeing B-17G Flying Fortress, číslo 43-39173, jehož posádku tvořilo

devět letců (zdroj: Regiz 6/97, str. 8-9). Letoun byl nad cílem náletu, městem Ruhland, zasažen pozemní protiletadlovou palbou, po zásahu se odklonil od formace a zdá se, že se piloti rozhodli s poškozeným strojem dosáhnout území osvobozené Rudou armádou. Osudy posádky nejsou dodnes zcela vyjasněny. Jisté je, že letoun opustili na padácích a nikým nepilotovaný stroj se zřítil nedaleko Libočan.

Druhým americkým strojem, který se měl zřítil nedaleko Libočan, je Boeing B-17G Flying Fortress, číslo 43-38001, kterému posádka dala jméno „OLD MISS AGENS“. Byl zasažen u Mostu a devět mužů posádky (2/Lt Richard D. Albright 2/Lt Robert A.

Miller 2/Lt Carl F. Runge Sgt Merle Da Vison Sgt Junior C. Raines Sgt Edgar R. Coghill Sgt Bernard I. Podle Sgt Slyes L. Westbrook Sgt Milton H. Carmack) z letadla vyskočilo, na zem se sneslo na padácích a do konce války byli vojáci umístěni v zajateckém táboře. Člen posádky 2/Lt Carl F. RUNGE tuto událost popsal takto: „*Po zásahu flakem v husté střelbě nad Mostem jsme opustili sestavu směrem na jih. Nepokračovali jsme dále v plnění úkolu, ale kroužili nad oblastí. Poškození letounu se ukázalo být takového rozsahu, že jsme stroj chvíli po zásahu opustili.*“ Členové posádky dále uvedli, že neřízený stroj dopadl západně od Žatce. U tohoto stroje je místo dopadu uváděno také v prostoru mezi Žiželnicemi a Libočany a nebo německého města Altenburg.

Dalším strojem, který havaroval na území lounského okresu, bylo opět letadlo Luftwaffe. Nedaleko Pátku nad Ohří se na začátku dubna roku 1945 zřítil proudový letoun Messerschmitt Me262. U této havárie je několik nevyjasněných otázek, což je zaviněno dobou, kdy k havárii došlo. V dubnu a posléze i v květnu nebyli vojáci německé Luftwaffe schopni vést tak podrobné záznamy o haváriích vlastních letadel jako doposud, a tak většina informací z tohoto období je z jiných, především místních zdrojů. Toto je případ i nouzového přistání u Pátku. V místní kronice je tato poznámka: „*Asi počátkem měsíce zřítilo se za Pátkem německé letadlo (nový typ - turbinové). Oba piloti uhořeli. Později převezeni na náš hřbitov a zde dáni do márnice.*“

Zajímavé je, že zpráva hovoří o dvou pilotech, jednalo se pravděpodobně o cvičnou verzi uvedeného letadla. O dalším sestřelení proudového Messerschmittu Me262 existuje ještě méně informací. Mělo k němu dojít v blízkosti letiště u Žatce v dubnu či květnu 1945. Z tohoto letiště pravděpodobně startoval i Messerschmitt Me262 „RED 7“, který nouzově přistál u Podbořan 8. května 1945. Pilot Obfw. Franz GAPP přistání přežil bez zranění. Toto bylo poslední známé nouzové přistání letadla v prostoru dnešního okresu Louny za druhé světové války.

Prameny a literatura:

Jiří Rajlich, *Mustangy nad Protektorátem*, Praha 1997

Jiří Rajlich, *Ztráty amerického a britského letectva na českém území ve 2. světové válce*, *Historie a vojenství* 3/1997

Jaromír Tlustý, *Pátek [REGIZ 3 / 1998]*